

Sygn. akt V CSK 72/19

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko W. S.A. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 września 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 22 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od skarżącego na rzecz pozwanego 2700
(dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda K. S. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 czerwca 2018 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji, czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju

jurysprudencji.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające oceny, czy podstawy ustalenia wysokości stosownego odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 k.c. są takie same jak w przypadku ustalania wysokości renty przyznawanej w oparciu o przepis art. 446 § 2 k.c. w sytuacji, gdy w treści § 3 powoływanego przepisu nie wskazano sposobu obliczania tego odszkodowania. Skarżący jednak nie zawarł w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania takiej argumentacji, która miałaby dawać podstawy do przyjęcia, że możliwa jest odmienna ocena powyższej wątpliwości prawnej skarżącego. Problem przedstawiony przez skarżącego został wyjaśniony w judykaturze, a brak jest argumentów, aby odejść od wypracowanego w tym zakresie stanowiska (zob. m. in. wyroki SN z dnia 31 maja 2019 r., sygn. akt IV CSK 149/18, z dnia 25 listopada 2010 r., sygn. akt I CSK 702/09, z dnia 14 marca 2007 r., sygn. akt I CSK 465/06, www.sn.pl, z dnia 30 czerwca 2004 r., sygn. akt IV CK 445/03, nie publ., z dnia 20 stycznia 2004 r., sygn. akt II CK 360/02, nie publ.).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (por. m. in. postanowienia SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W uzasadnieniu wniosku brak jest takiej argumentacji, która wsparłaby tezę o rażącym naruszeniu prawa skutkującym oczywistym uzasadnieniem skargi w ustalonym przez Sąd drugiej instancji stanie faktycznym.

W szczególności należy zauważyć, że skarżący zakwestionował przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że pełnoletność powoda w chwili śmierci matki uzasadnia obniżenie kwoty zadośćuczynienia zasądzonej przez Sąd pierwszej instancji, twierdząc, że prawidłowa analiza przesłanek art. 446 § 4 k.c. prowadzi do wniosku, iż formalne osiągnięcie pełnoletności nie osłabia wagi innych kryteriów jakimi kierował się Sąd pierwszej instancji ustalając wysokość zadośćuczynienia. Brak jest jednak podstaw do tego, aby doszukać się naruszenia prawa przez Sąd Apelacyjny, który oceniał wysokość zadośćuczynienia z uwzględnieniem wieku

powoda, jako jednego z czynników określających jego sytuację życiową.

Skarżący powołał się także na naruszenie prawa procesowego w postaci art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., ponieważ w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku brak jest jednoznacznego wyjaśnienia przyjętej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, w tym zakresie uzasadnienie jest, jego zdaniem, wewnętrznie sprzeczne, tj. co do tego, że powód był jeszcze osobą bardzo młodą dopiero wchodzącą w dorosłe życie i zamieszkiwał w domu rodzinnym, jak przyjął Sąd Okręgowy, a według Sądu Apelacyjnego, akceptującego ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, powód w chwili wypadku był pełnoletni, wkrótce po zdarzeniu opuścił dom, zamieszkał w W. i tam podjął studia. Należy autorowi skargi kasacyjnej przypomnieć, że na obecnym etapie ocenie z punktu widzenia art. 328 § 2 k.p.c. podlega uzasadnienie wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną, które zresztą w jego treści jest spójne, a ponadto czym innym jest ocena stanu faktycznego, a czym innym są same okoliczności faktyczne. Pojęcie osoby bardzo młodej jest ocenne, stąd nie można dopatrzyć się wadliwości w sformułowaniu, które jest weryfikowalne, a które przyjął Sąd Apelacyjny (pełnoletność); takie ustalające sformułowanie nie jest sprzeczne ze sformułowaniem ocennym osoby bardzo młodej. Nie można zatem także i w tym przypadku dopatrzyć się naruszenia prawa, tym bardziej rażącego. Należy mieć też na uwadze, że zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może usprawiedliwiać podstawę kasacyjną naruszenia przepisów postępowania wyjątkowo wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie posiada wszystkich koniecznych elementów lub zawiera braki uniemożliwiające przeprowadzenie jego kontroli kasacyjnej (wyrok SN z dnia 16 marca 2018 r., sygn. akt IV CSK 106/17, zob. też np. wyroki SN z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt V CSK 292/17, z dnia 20 lutego 2018 r., sygn. akt V CSK 352/17, www.sn.pl), a takich wad nie posiada uzasadnienie zaskarżonego wyroku.

W ocenie skarżącego wadliwe jest także to, że Sąd Apelacyjny obniżył zasądzone przez Sąd pierwszej instancji zadośćuczynienie i uznał je za rażąco wygórowane na podstawie błędnego zastosowania art. 361 § 1 k.c. oraz bezpodstawnie ustalił, że przyznana przez Sąd pierwszej instancji kwota zadośćuczynienia jest także ustalona za śmierć innych krewnych powoda, a ponadto Sąd drugiej instancji nie dokonał całościowego rozważenia jego znacznie

pogorszonej po śmierci matki sytuacji życiowej, czego skarżący nie wspart argumentacją. Skarżący odwołał się też do zarzutów zawartych w podstawach skargi kasacyjnej oraz ich uzasadnienia.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV CSK 613/14, www.sn.pl). Rolą Sądu Najwyższego nie jest domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08 i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, obydwie nie publ.). Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania; oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie SN z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt I UK 65/14, www.sn.pl, zob. także m. in.: postanowienia SN z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt III PK 6/15, www.sn.pl, z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt I PK 262/13, nie publ., z dnia 27 maja 2010 r., sygn. akt II UK 274/09, www.sn.pl, z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 207/07, nie publ., z dnia 12 lipca 2007 r., sygn. akt III CSK 160/07, www.sn.pl).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

jw

l.n